

Hun kunne ikke klare én times arbejde om ugen - men hun kunne heller ikke få sygedagpenge

De færreste af kollegerne kunne følge med Lene Andersen, når hun stemplede ind på sin arbejdsplads igennem 15 år, men en morgen blev hun fundet med to blodpropper i hjernen. Hun kunne end ikke klare én times arbejde, da hun fik besked om, at hun ikke længere kunne få sygedagpenge.

Viborg/Klejtrup: Lene Andersen kan huske lyden af naboens bil, der blev startet, så det har været ved firetiden om morgenen, resonerer hun sig frem til.

- For der plejer han at køre ...

Det næste, hun kan huske, er sin mors skrig.

- Jeg var gået på wc om natten, men kunne ikke rejse mig igen. Min mor fandt mig liggende på gulvet, forklarer Lene Andersen.

Hendes tanker er sendt to år tilbage. Da vinter blev til forår, blev alting forandret. Den sidste februar dag i 2021 havde Lene Andersen fået en dundrende hovedpine ulig noget, hun nogensinde havde prøvet før.

Hun meldte sig syg til sin nattevagt og tog hjem til sine forældre for at overnatte.

- Jeg burde have kontaktet vagtlægen, siger hun, velvidende at ordene er både bagkloge og nyttesløse.

Den næste morgen strøg hun afsted med ambulance til Skejby. Lene Andersen var sendt til tælling af to blodpropper i hjernen, og i de næste mange måneder genoptrænede hun for at genvinde både førlighed og funktioner.

Kunne ikke noget

Den i dag 38-årige Lene Andersen har arbejdet som industrioperatør hos Nopa Nordic i Hobro i 15 år, men forleden kunne kollegerne sige farvel og tak for indsatsen. Lene Andersen kom sig aldrig over sine blodpropper, kommer det måske aldrig.

Den 1. juni blev hun førtidspensionist, hvilket var både en lettelse og en barsk realitet at måtte forholde sig til.

Barskt var også forløbet derhen.

I juli 2021 - fire måneder efter, at Lene Andersen var blevet fundet på forældrenes klinkegulv - begyndte hun i praktik på den arbejdsplads, hvor hun havde arbejdet i 15 år.

Én time om ugen, lød forsøget på.

- Jeg kunne ikke rigtig noget. Jeg måtte ikke en gang køre bil på det tidspunkt. Min far kørte mig, ventede på mig og kørte mig hjem igen, siger hun med taknemmelighed i stemmen.

Lene Andersen skulle i sin praktik forsøge at gøre en stor stålhåndvask ren. Men det var mere, end hun magtede. Hun er dårligt gående og kan knap bruge venstre arm. Også kognitivt har hun taget skade.

- Jeg er ked af at indrømme det, men ja ..

Skræmmende forandring

Lars Søborg Nielsen, der er produktionsdirektør hos Nopa Nordic i Hobro, fortæller, at Lene Andersen havde taget synlig og stor skade af sine to blodpropper i hjernen, da hun vendte tilbage efter godt fire måneders genoptræning.

- Vi kender Lene som en rigtig arbejdshest. Hun har altid været ekstrem arbejdsom, loyal og stort set aldrig syg. Vi har kun rosende ord at sige om hende, men arbejdsom er nok det mest sigende. Der er ikke mange på fabrikken, der har kunnet følge med, når der har skullet udføres manuelt arbejde, siger Lars Søborg Nielsen om sin nu tidligere ansatte.

Han var da heller ikke i tvivl om, at virksomheden skulle gøre, hvad den kunne for at hjælpe Lene Andersen på benene igen.

- Men bare det at ankomme til arbejdspladsen var en stor overvindelse for hende. Hun var fuldstændig ødelagt både før og efter. Det var ærligt talt skræmmende at se den version af hende, mindes Lars Søborg Nielsen.

Nej til sygedagpenge

Kirsten Stegger, der var Lene Andersens kollega og tillidsmand, forsøgte at hjælpe alt det, hun kunne.

- Men det var ikke den Lene, vi kendte. Det var meget svært for mig at se, at hun skulle komme tilbage i et ordinært job, erkender hun.

Sådan havde Lene det dog ikke selv. Selvom hun var præget af frustrationer og skam over ikke at kunne udføre selv et simpelt stykke arbejde, havde hun tidligt i forløbet over for sin læge givet udtryk for, at hun både regnede med og troede på, at alting skulle blive normalt igen.

Orla Thomsen, der er faglig medarbejder hos 3F i Hobro, og som har hjulpet Lene dertil, hvor hun er i dag, fortæller, at optimismen desværre blev en ulempe.

- Det har bidt os lidt i bagdelen, at Lene - helt forståeligt - ikke var klar til at indse omfanget af sine skader. Hun var optimistisk og ville bare tilbage hurtigst muligt, for sådan er Lene. Desværre lyttede lægen til hendes håb om at komme tilbage på fuld tid, og det red os som en mare sidenhen, konstaterer Orla Thomsen.

Hårdt at se på

Efter 22 ugers sygedagpenge fik Lene Andersen afslag på at få dem forlænget. Den 23. september - en uge før, praktikken skulle ophøre - meddelte Viborg Kommune i et brev, at den havde afgjort, at hun ikke opfyldte betingelserne.

I stedet for sygedagpenge røg Lene Andersen over på et jobafklaringsforløb. Det giver kun den halve indtægt.

Argumenterne for beslutningen var blandt andet, at der var en forventning om, at hun "på sigt ville kunne genoptage erhvervsmæssig beskæftigelse på ordinære vilkår".

- Det er menneskeligt hårdt at se på, hvad folk skal igennem. Der skal virkelig et godt helbred til for at være syg. Det er forfærdeligt at se folk som Lene, der helst bare vil passe sit arbejde, men hvis liv fuldstændig uforskyldt bliver helt anderledes fra dag til anden, skal udsættes for den usikkerhed, siger Orla Thomsen.

Lene Andersen husker, hvordan hun undervejs i forløbet skulle forsøge at forholde sig til sin skæbne, sine mén og ikke mindst sin fremtid.

- Jeg har været forvirret og ked af det og usikker på, hvad dagen i morgen bringer. Jeg sad jo nærmest og regnede på, hvornår jeg skulle af med huset, mindes hun.

- Det nytter jo ikke noget, hvis det er med til at gøre folk mere syge, end de er i forvejen, påpeger Orla Thomsen.

Lever igen

Det endte med, at Lene fik en førtidspension. Skaderne var for store og håbet for småt til, at andet gav mening, lød konklusionen efter knap halvandet år.

- Jeg var så overlykkelig, siger Lene Andersen.

- Jeg føler, at jeg så småt har lært at leve igen. Jeg har langt færre bekymringer. Men psyken svinger stadig meget, må jeg erkende.

Også hos Nova Nordic er der glæde over, at Lene Andersen nu har fået en afklaring. Og direktøren sender ikke mindst en tak i retning af Lenes fagforening, 3F.

- Uden Orla tror jeg, vi havde stået i en anden situation og med en person, der mentalt ville være på kanten. Fagforeningen har haft en fantastisk rolle i det her, og det har været fantastisk, at den har kunnet gribe Lene, og det har også givet mig meget tryghed at vide, at hun var i gode hænder. Som virksomhed og fagforbund sidder vi ofte på hver sin side af bordet - men i den her sag føler jeg, at vi har siddet på den samme side, konstaterer han.

Sager udvikler sig

Viborg Stifts Folkeblad har læst Jobcenter Viborgs begrundelse for at give Lene Andersen afslag på forlængelsen af sygedagpengene, og her står der, at selvom man fra jobcenterets side vurderer, at der er en "forventning om, at du på sigt ville kunne genoptage erhvervsmæssig beskæftigelse på ordinære vilkår", så er der usikkerhed om, hvorvidt det vil kunne ske inden for 134 uger, hvilket er et af de syv mulige kriterier for en forlængelse.

Det er altså det, Orla Madsen mener, når han siger, at Lene Andersens egen naive optimisme få måneder inde i sygdomsforløbet gav bagslag. Den daværende sagsbehandler valgte nemlig ikke at påbegynde en sag om eksempelvis en førtidspension - som altså halvandet år senere alligevel endte med at være resultatet.

Charlotte Burvil, der er arbejdsmarkedschef i Viborg Kommune, siger, at hun ikke kan udtale sig i den konkrete sag, men fortæller generelt om vurderingerne:

- Helt overordnet er det væsentligste, hvilke oplysninger der er i en sag på det konkrete tidspunkt, hvor vi skal vurdere forlængelsesmulighederne efter 22 ugers sygemelding med modtagelse af sygedagpenge. Hvis en borgers fremtidige situation på dette tidspunkt er uafklaret, betyder det, at vi ikke kan vurdere ud fra sagens oplysninger, om det for eksempel er muligt at vende tilbage til et arbejde på almindelige vilkår, eller om forløbet for eksempel ender med bevilling af fleksjob eller førtidspension.

- Det betyder, at vi har borgere, der ikke kan forlænges, da de ikke opfylder en af de syv forlængelsesmuligheder på vurderingstidspunktet – men efter en periode i et jobafklaringsforløb kan borgeren som nævnt eksempelvis blive raskmeldt eller få bevilget en førtidspension grundet det sagsforløb, der har været i jobafklaringsforløbet.

"Ambitiøst budget"

Antallet af sygedagpengemodtagere – og dermed udgifterne på området – har været stigende i de seneste år, ansporet af corona-virus og de medfølgende lovindgreb.

I år har Viborg Kommune budgetteret med at bruge væsentligt mindre på sygedagpenge, end man gjorde i 2022, men det ser ud til, at man ender med at bruge 10 millioner kroner mere, end man har sat af til området.

Der er med kommunens egne ord "lagt et ambitiøst budget på området i 2023, og der er behov for at intensivere indsatsen på området for at kunne overholde budgettet", og spørgsmålet er naturligvis, om de pressede budgetter tvinger sagsbehandlerne på jobcentret til i stigende grad at nægte syge at få forlænget deres sygedagpenge.

Charlotte Burvil slår dog fast, at det ikke påvirker medarbejderne, når de skal træffe deres afgørelser:

- Sagsbehandlerne, der sidder med borgerne, er ikke påvirket af en ambitiøs budgetlægning. De arbejder alene sagligt og fagligt med baggrund i lovgivningen og intentionerne bag. Vi følger lovgivningen samt ankestyrelsens praksis, lyder det.

De bedste hilsner,

Andreas Søndergaard

Journalist | Viborg Stifts Folkeblad | jfm

Telefon: (+45)25442443

Mail: ansn@viborgfolkeblad.dk